

IZBOR
 VIJESTI NAJNOVI
 KRONIK MOJE
 POLITIK C/B |
 DRUŠTV BOJA
 Ž | K |
 KULTUR K/Ž
 KOLUMN _____

VEZANI ČLANCI

MILIVOJ BEADER: *Više nikad ne bih išao u rat*

Zamrznuta ljepota

Novo nenormalno na Plitvicama

МИЛОРАД ЋОСИЋ: *Покушавам анимирати младе*

Не напуштајмо свој нум

Tko kaže da na kamenjaru nema života?

Petroenergogeopolitika

Jedna rijeka, dvije politike

KRONIKA | 27/10/2021 |

PIŠE **Tamara Opačić** |

Žedni Nos

Bilo bi logično da u 21. stoljeću svaki stanovnik ima vodu, ali to ovdje nije slučaj. Doslovno živimo na vodi jer smo s tri strane okruženi rijekama, a žedni smo je, kaže Anka Ćopić iz sela

U Drnišu uklonjeni grafiti govora mržnje

*Традиционална пошилка
Богословији Крка*

Nos Kalik, smještenog usred Nacionalnog parka Krka

Nos Kalik smješten je usred Nacionalnog parka Krka (FOTO Davor Konjikušić)

Popisivači stanovnika, koji privode kraju svoj terenski rad, proteklih su tjedna iz prve ruke svjedočili polaganom odumiranju većeg broja sela. Na put do nekih od njih morali su potrošiti više vremena negoli što bi im naposljetku, po dolasku na cilj, oduzelo popisivanje preostalih stanovnika. Na takvu situaciju naišli su u Nos Kaliku, gdje je posljednjih godina službeno prijavljena samo jedna osoba. Međutim, popisivačicu, koja je to selo

smješteno usred Nacionalnog parka Krka posjetila na samom kraju radnog tjedna, iznenadio je broj ljudi koje je zatekla u dvorištima obnovljenih kuća. Riječ je o vikendašima, od ranije razasutim po ostatku Hrvatske i Europe, koji svaki slobodan trenutak koriste za dolazak u rodno mjesto.

Jedna od njih je umirovljenica ANKA ĆOPIĆ, koja sa suprugom živi u obližnjim Vodicama. Kada god uhvate priliku, odlaze u Skočice, zaseok Nos Kalika, gdje se brinu za mali vrt i obnovljenu kuću koju su pokojni roditelji ostavili u nasljedstvo njenom bratu. Zasadili su i masline, koje su ovog ljeta, zbog dužih sušnih razdoblja, morali zalijevati u nekoliko navrata. Ne bi im to bio nikakav problem, kaže Anka, da u selu postoji vodovodna infrastruktura, koju mnogi u gradovima danas uzimaju zdravo za gotovo.

- Bilo bi logično da u 21. stoljeću svaki stanovnik ove države ima vodu, ali to ovdje nije slučaj. Doslovno živimo na vodi jer je selo s tri strane okruženo rijekama, Krkom i Čikolom, a žedni smo je. Da je drugačije, vjerujem da bi u selu danas živjelo daleko više ljudi. Ovako se sve svodi na nas, grupu entuzijasta koji povremeno dođemo, odradimo poljoprivredne te građevinske radove i potom se vratimo u gradove - govori Anka Ćopić, koja smatra da Nos Kalik zbog svog specifičnog geografskog položaja ima izniman turistički potencijal.

Ali kako da se itko upusti u takav pothvat, dodaje ona, kada u selu i održavanje osnovne higijene ovisi u razini vode u dvorišnim gusternama, koje po pozivu pune članovi drniškog dobrovoljnog vatrogasnog društva. Zbog nedostatka kišnice i seoskih izvora, ljeti prosječno kućanstvo potroši i po nekoliko cisterni mjesečno. Donedavno su za jednu, koja sadrži sedam kubika vode, plaćali 470 kuna. Zahvaljujući angažmanu njihove sumještanke VIŠNJE FURLAN, Grad Drniš im je izašao ususret, pa sada plaćaju samo dovoz, što ih košta 300 kuna.

To nije jedina inicijativa koju je poduzela Furlan. Od 2019. godine obratila se nizu institucija za koje je smatrala da mogu ubrzati dolazak pitke vode u Nos Kalik. U ime predstavnika 18 kućanstava obratila se i Gradu Drnišu te lokalnom komunalnom poduzeću sa zahtjevom da budu spojeni na javnu vodoopskrbnu mrežu. Na teren je uskoro izašao tehnički direktor komunalca i procijenio da se radi o oko pet kilometra vodovodnih cijevi koje bi trebalo dovesti do sela.

- U Nos Kaliku je još 1989. provedena vodovodna mreža, a radovi su financirani iz samodoprinosu. Međutim, kako su uskoro počela predratna koškanja, a potom i sami rat, projekt je obustavljen. Od početka povratka ljudi su sporadično slali dopise, ali kada lokalna vlast i druge institucije vide da je selo malo i da gotovo više nema ljudi koji u njemu žive tokom

***Zbog nedostatka
kišnice i seoskih iz
ljeti prosječno
kućanstvo potroši
nekoliko cisterni
mjesečno***

cijele godine, onda to uvijek ostave negdje po strani - govori 50-godišnja Višnja Furlan, koja živi na relaciji Rijeka - Nos Kalik.

Budući da joj je želja da se uskoro trajno preseli na selo, u interesu joj je da voda napokon stigne i do kuće koju je obnovio njen otac. Naime, u Nos Kaliku je većina kuća spaljena i minirana nakon što je 1992. godine, u sklopu akcije Miljevački plato, u selo ušla Hrvatska vojska. Pravo na obnovu ostvarilo je desetak domaćinstava, a nešto manji broj kuća i popratnih objekata i dalje se obnavlja iz privatnih sredstava. Bilo bi toga više, kaže Višnja, da svaka gradnja ne ovisi i o vodi.

- Oduvijek se u našem selu o vodi pričalo kao životu. Još davnih godina, kada je moj otac počeo graditi kuću, to je bio glavni problem. Tako je ostalo do danas jer u sve što planirate, morate uračunati dostupnost osnovne komunalne infrastrukture. Koliko će na kraju koštati izgradnja kuće više ne zavisi samo o cijeni cigle, cementa i pijeska nego i o vodi. To je izuzetno skupa stavka kada živite u tako udaljenom mjestu - objašnjava Višnja Furlan, koja je uvjerena da bi gradnja vodovoda u njihovo selo potaknula povratak dijela raseljenog stanovništva.

Prema podacima Grada Drniša, na tom području je od ukupno 27 naselja njih 25 spojeno na javnu vodoopskrbnu mrežu. Pored Nos Kalika, bez vode je i

selo Štikovo, u kojem je stalno naseljeno 30-ak osoba. Potvrđeno nam je da lokalno komunalno poduzeće, uz sufinanciranje Hrvatskih voda, trenutno izrađuje projektno-tehničku dokumentaciju, odnosno prvi preduvjet potreban za izgradnju vodovoda u Štikovu.

- Nakon toga nas očekuje rješavanje imovinsko-pravnih odnosa u tom naselju, a paralelno će se raditi i na prikupljanju dokumentacije za Nos Kalik. U ovom trenutku je teško kazati iz kojih će se izvora sve to financirati. Činjenica je da Grad Drniš uz 106 plaća koje osigurava svaki mjesec, pogotovo u zadnje dvije godine, kada bilježimo pad proračunskih prihoda, nije u stanju ni održavati, a kamoli graditi veće zahvate. Zbog toga se nadamo suradnji s Hrvatskim vodama – kaže gradonačelnik Drniša JOSIP BEGONJA. Dodaje da će zbog izmjena Zakona o vodnim uslugama, kojima je propisano da se manji vodovodi pripoje većima, na području Šibensko-kninske županije uskoro sva vodoopskrbna poduzeća postati dijelom Vodovoda i odvodnje Šibenik d.o.o.

- Da li će naši zahtjevi dobiti onu razinu prioriteta koju mi budemo tražili u okviru te tvrtke, to tek ostaje za vidjeti - zaključuje gradonačelnik Drniša.

Ovaj tekst napisan je uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije temeljem Programa ugovaranja

KRONIKA

VIJEST

**Do kraja
tjedna
natječaji za
gradnju
kuća, a do
kraja
godine i
stanova**

TEMA

**Smeće
nitko neće**

Publikacija dvoje
autora donosi
argumente protiv
gradnje Centra za
gospodarenje
otpadom Babina
gora na Kordunu

PIŠE Milan Cimeša

VIJEST

**FOTOGALE
RIJA Naši
ljudi na
terenu**

Na desetoj Političkoj
akademiji Srpskog
narodnog vijeća bila
su 22 mlada
polaznika, od kojih
ju je uspješno
završilo njih 19

TEMA

**Манастир
најхудије
среће**

Због новембарских
киша језеро Перуча
поново се пуни,
док остаци древног
Драговића у
дубинама поново
налазе изгубљени
мир

ПИШЕ Васка Радуловић

VIJEST

**Srpska
zastava u
Varaždinu
na meti
vandala**

Na zgradi Vijeća
srpske nacionalne
manjine u Varaždinu
u noći s petka na
subotu uništena je
zastava srpske